

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

4

Vragen van het lid **Van de Beeten** (CDA) op 7 februari 2006 meegedeeld aan de minister van Justitie, over de uitbreiding van het werkgebied van het hof te Leeuwarden.

1
Bent u ermee bekend, dat de Raad voor de Rechtspraak in overleg met de gerechtshoven heeft besloten om het werkgebied van het hof te Leeuwarden uit te breiden met het arrondissement Zwolle/Lelystad?¹

2
Is het waar dat het besluit tevens inhoudt, dat appellen uit het arrondissement Utrecht door het hof te Arnhem worden behandeld?

3
Is dit besluit genomen op grond van een wettelijke bepaling, en zo ja, welke?

4
Hoe verhoudt die wettelijke bepaling zich tot de Wet op de rechterlijke indeling?

5
Indien besloten mocht zijn het hof Leeuwarden nevenzittingsplaats van dat te Arnhem te maken en dat te Arnhem van het hof te Amsterdam, is dit dan op grond van een wettelijke bepaling geschied, en zo ja, welke?

6
Hoe verhoudt die wettelijke bepaling zich tot artikel 59, tweede en derde lid

van de Wet op de rechterlijke organisatie?

7
Indien het de bedoeling is via toepassing van artikel 59 van de Wet op de rechterlijke organisatie in alle zaken het hof te Leeuwarden kennis te laten nemen van alle appellen uit het arrondissement Zwolle/Lelystad, resp. dat te Arnhem van alle appellen uit het arrondissement Utrecht, hoe verhoudt zich dit tot de Wet op de rechterlijke indeling?

8
Hoe beoordeelt u de gang van zaken in het licht van de trias politica?

¹ Zie kopie van een brief van januari 2006 van het bestuur van het Gerechtshof te Leeuwarden, kenmerk 2220/01.06.S.

Antwoord

Antwoord van de heer **Donner** (minister van Justitie). (Ontvangen 6 maart 2006)

1
Ik ben ermee bekend dat de Raad voor de rechtspraak op verzoek van het gerechtsbestuur van het hof Arnhem, Leeuwarden heeft aangewezen als nevenzittingsplaats van het hof Arnhem voor de behandeling van appèllen tegen vonnissen in strafzaken van de rechtbank Zwolle–Lelystad. De aanwijzing is gedaan krachtens artikel

7 van het Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen (hierna: Bnn) en gepubliceerd in de Staatscourant van 20 juli 2005 nr. 138 (bijlage 1). Thans wordt overwogen Leeuwarden ook als nevenzittingsplaats aan te wijzen voor een andere categorie zaken, namelijk de appèllen tegen vonnissen in civiele zaken van de rechtbank Zwolle–Lelystad. Met betrekking tot belastingzaken bestaat een dergelijk voornemen niet. Een aanwijzing als nevenzittingsplaats voor de behandeling van (categorieën van) zaken op grond van artikel 7 is overigens tijdelijk van aard, geldt voor maximaal 3 jaar en kan slechts eenmaal worden verlengd.

2
Wegens overbelasting van het hof Amsterdam heeft de Raad voor de rechtspraak eerder in 2004 krachtens artikel 7 van het Bnn voor de behandeling van strafzaken Arnhem en Leeuwarden aangewezen als nevenzittingsplaatsen van het hof Amsterdam. Deze aanwijzing is genomen op 13 september 2004 en gepubliceerd in de Staatscourant van 17 september 2004, nr. 179 (zie bijlage 2). Tevens heeft de Raad voor de rechtspraak het voornemen Arnhem ook aan te wijzen als nevenzittingsplaats van het hof Amsterdam voor de behandeling van appèllen tegen vonnissen in civiele zaken van de rechtbank Utrecht.

3

Het tijdelijk aanwijzen van nevenzittingsplaatsen door de Raad voor de rechtspraak, genoemd in de antwoorden op de vragen 1 en 2, vindt plaats op grond van artikel 7 van het Bnn. Artikel 59, tweede lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie vormt de wettelijke grondslag voor het Bnn.

4

De Wet op de rechterlijke indeling beschrijft de rechtsgebieden van de gerechten. Bij en krachtens de Wet op de rechterlijke organisatie worden de zittinglocaties (hoofdplaats, nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen) van het gerecht geregeld. Artikelen 41, tweede lid, en 59, tweede lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie bieden de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur nevenzittingsplaatsen aan te wijzen. Deze nevenzittingsplaatsen kunnen zowel binnen als buiten het rechtsgebied van het gerecht zijn gelegen (resp. paragraaf 2 en paragraaf 3 van het Bnn). Bij nevenzittingsplaatsen buiten het rechtsgebied gaat het om de behandeling van beroepen ingesteld tegen besluiten die zijn gegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000, ingeval een extra beveiligde zittingslocatie nodig is, voor de behandeling van zaken waarbij een personeelslid van het gerecht betrokken is, of indien een gerecht gebrek heeft aan voldoende (al dan niet gespecialiseerde) zittingscapaciteit.

5

Zie het antwoord op vraag 3. Overigens is niet het gerechtshof aangewezen als nevenzittingsplaats, maar de gemeente waarin het gerechtshof is gevestigd.

6

Artikel 59, tweede lid, vormt de wettelijke grondslag voor het Bnn. Overeenkomstig artikel 59, derde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie is het ontwerp van het Besluit tot wijziging van het Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen en enkele andere besluiten in verband met een betere benutting van de zittingscapaciteit – waarmee artikel 7 in het Bnn is gevoegd (artikel II, onder F, artikel 6a van het ontwerp besluit) – aan beide kamers der Staten-Generaal voorgelegd, alvorens

de voordracht tot vaststelling van het besluit is gedaan (brief van de Minister van Justitie aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, d.d. 3 februari 2004, kenmerk 5267640/04/6, onderwerp: Voorhangprocedure wijziging Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen in verband met een betere benutting van de zittingscapaciteit). De voordracht van het besluit is gedaan 23 maart 2004 en het besluit is gepubliceerd in Stb. 2004, 288).

7

Zoals uit het antwoord op de vragen 1 en 2 blijkt, heeft de Raad voor de rechtspraak in 2004 Arnhem en Leeuwarden tijdelijk aangewezen als nevenzittingsplaats van het Hof Amsterdam voor de behandeling van strafzaken, en in 2005 Leeuwarden als nevenzittingsplaats van het hof Arnhem voor de behandeling van appèllen tegen vonnissen in strafzaken van de rechtbank Zwolle–Lelystad. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling Leeuwarden aan te wijzen als nevenzittingsplaats voor alle appèllen uit het arrondissement Zwolle–Lelystad dan wel Arnhem als nevenzittingsplaats voor alle appèllen uit het arrondissement Utrecht. De huidige aanwijzingen en voorgenomen aanwijzingen hebben geen betrekking op belastingzaken. Zie ook het antwoord op de vragen 1 en 2.

De aanwijzing van nevenzittingsplaatsen buiten het rechtsgebied van het gerecht voor de behandeling van (categorieën van) zaken biedt de mogelijkheid om capaciteitsproblemen op te lossen die tijdelijk van aard lijken. Dit betekent in het voorbeeld van het gerechtshof Amsterdam dat dit gerechtshof voor een periode van drie jaar in de nevenzittingsplaatsen Arnhem en Leeuwarden Amsterdamse strafzaken kan behandelen. Het gerechtshof Amsterdam maakt daarbij gebruik van de zittingscapaciteit (zittingsruimte, gerechtsambtenaren en rechterlijke ambtenaren) van respectievelijk de gerechtshoven Arnhem en Leeuwarden, maar het blijft het gerechtshof Amsterdam dat «kennisneemt» van de strafzaken. Ik heb expliciet met de Raad voor de rechtspraak afgesproken dat, ook al gaat het om tijdelijke maatregelen, ook dan niet de suggestie mag ontstaan dat materieel sprake is van een wijziging van de grenzen van het

rechtsgebied en cumulatie van aanwijzingen er niet in mogen resulteren dat materieel een arrondissement bij een ander ressort wordt ingedeeld. Het rechtsgebied van de hoven Amsterdam, Arnhem en Leeuwarden zoals beschreven in de Wet op de rechterlijke indeling blijft ongewijzigd. De president van het Hof Leeuwarden spreekt in zijn brief dan ook niet van «rechtsgebied» maar van «werkgebied» omdat het om een tijdelijke uitbreiding van werkzaamheden en niet om wijziging van territorium gaat. De mededeling in de brief «Belastingzaken zullen vooralsnog in Arnhem blijven.» heeft niet de strekking dat daartoe echter wel het voornemen zou bestaan.

8

De gang van zaken is in overeenstemming met de geldende regelgeving. Met het oog op de stelselverantwoordelijkheid van de Minister van Justitie heeft de Raad voor de rechtspraak tevens overleg met mij gevoerd over de toepassing van de aanwijzingsbevoegdheid.

**Aanwijzingsbesluit
nevenzittingsplaats strafzaken
gerechtshof Arnhem**

De Raad voor de rechtspraak,
Gelezen het verzoek van het bestuur
van het gerechtshof Arnhem d.d.
6 juli 2005;
Gelet op artikel 7 van het Besluit
nevenvestigings- en
nevenzittingsplaatsen;
Gehoord het College van
procureurs-generaal op 14 juli 2005;

Besluit:

Artikel 1

1. Voor de behandeling van de
appellen tegen vonnissen in
strafzaken van de rechtbank
Zwolle-Lelystad wordt Leeuwarden
aangewezen als nevenzittingsplaats
van het gerechtshof te Arnhem.
2. De aanwijzing geschiedt voor de
duur van drie jaar, te rekenen vanaf
de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met
ingang van 1 augustus 2005.

Artikel 3

Dit besluit wordt aangehaald als:
Aanwijzingsbesluit
nevenzittingsplaats strafzaken
gerechtshof Arnhem.

Dit besluit zal met de toelichting in de
Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 14 juli 2005.

De voorzitter,
A. H. van Delden.

Toelichting

Het Besluit nevenvestigings- en
nevenzittingsplaatsen biedt de
mogelijkheid om bij gebrek aan
voldoende zittingscapaciteit een
nevenzittingsplaats buiten het eigen
ressort aan te wijzen voor de
behandeling van een zaak of
categorieën van zaken. Het hof
Arnhem beschikt, mede doordat de
behandeling van appellen tegen
vonnissen in strafzaken van de
rechtbank Utrecht in Arnhem
plaatsvindt, op dit moment over
onvoldoende zittingscapaciteit om de
aldaar aanhangige en nog aanhangig
te maken strafzaken binnen redelijke

termijn te kunnen verwerken. Voor
het hof Leeuwarden daarentegen
geldt dat het voldoende capaciteit
heeft om naast de eigen zaken extra
strafzaken te behandelen.

Een belangrijk voordeel voor dat hof
is daarbij dat de overgang van deze
zaken en de daarmee gepaard gaande
uitbreiding van de bezetting de
huidige kwetsbaarheid bij uitval door
ziekte en pieken in de werklust
vermindert.

Op verzoek van het bestuur van het
hof Arnhem wordt daarom
Leeuwarden aangewezen als
nevenzittingsplaats van het hof
Arnhem voor de behandeling van de
appellen tegen vonnissen in
strafzaken van de rechtbank
Zwolle-Lelystad.

De voorzitter,
A. H. van Delden.

¹ Uit: Staatscourant 20 juli 2005, nr. 138/pag.
36 1.

Rechtswezen

**Aanwijzingsbesluit
nevenzittingsplaatsen strafzaken
gerechtshof Amsterdam en
rechtbank Haarlem**

De Raad voor de rechtspraak,
Gelezen het verzoek van de
gezamenlijke het bestuur van het
gerechtshof Amsterdam van
25 augustus 2004 en de rechtbank
Haarlem van 10 augustus 2004;
Gelet op de artikelen 6a en 6b van het
Besluit nevenvestigings- en
nevenzittingsplaatsen;
Gehoord het College van
procureurs-generaal op 31 augustus
2004;

Besluit:

Artikel 1

1. Voor de behandeling van
strafzaken worden de hoofdplaatsen
van de gerechtshoven Arnhem en
Leeuwarden aangewezen als
nevenzittingsplaats van het
gerechtshof te Amsterdam.
2. De aanwijzing geschiedt voor de
duur van drie jaar, te rekenen vanaf
de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 2

1. Voor de behandeling van
strafzaken betreffende op de
luchthaven Schiphol gepleegde
delicten worden de hoofdplaatsen
van de rechtbanken Utrecht en
Alkmaar aangewezen als
nevenzittingsplaats van de rechtbank
Haarlem.
2. De aanwijzing geschiedt voor de
duur van drie jaar, te rekenen vanaf
de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met
ingang van 1 oktober 2004.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als:
Aanwijzingsbesluit
nevenzittingsplaatsen strafzaken
gerechtshof Amsterdam en rechtbank
Haarlem.
Dit besluit zal met de toelichting in de
Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 13 september 2004.
De voorzitter,
A. H. van Delden.

Toelichting

Het Besluit van 6 maart 2002 tot
wijziging van het Besluit
nevenvestigings- en
nevenzittingsplaatsen waarbij de
hoofdplaatsen van de andere
ressorten voor de behandeling van
strafzaken zijn aangewezen als
nevenzittingsplaats van het
gerechtshof te Amsterdam en de
hoofdplaatsen van de andere
arrondissementen alsmede Lelystad
als nevenzittingsplaats van de
rechtbank te Haarlem, wordt
ingevolge het Besluit van 17 juni 2004
(Stb. 288, 2004) per 1 oktober 2004
ingetrokken. De intrekking vond
plaats omdat laatstgenoemd besluit
de mogelijkheid biedt om bij gebrek
aan voldoende zittingscapaciteit een
nevenzittingsplaats buiten het ressort
of het arrondissement aan te wijzen
voor de behandeling van een zaak of
categorieën van zaken, waardoor een
bijzondere bepaling in het Besluit
nevenvestigings- en
nevenzittingsplaatsen niet meer
nodig is. De redenen waarom het
indertijd nodig werd geacht om voor
de behandeling van strafzaken van
het gerechtshof te Amsterdam en de
rechtbank te Haarlem andere
hoofdplaatsen als nevenzittingsplaats
aan te wijzen zijn uiteengezet in de
Nota van toelichting bij het Besluit
van 6 maart 2002. Deze redenen
gelden nog onverkort, met dien
verstande dat in plaats van alle
andere hoofdplaatsen aan te wijzen
nu kan worden volstaan met de
aanwijzing van de hoofdplaatsen van
de hoven Arnhem en Leeuwarden tot
nevenzittingsplaats van het hof
Amsterdam en de hoofdplaatsen van
de rechtbanken Alkmaar en Utrecht
als nevenzittingsplaatsen voor de
rechtbank Haarlem.
Het onderhavige aanwijzingsbesluit
brengt mee dat de besturen van het
gerechtshof Amsterdam en de
rechtbank Haarlem bij reglement
kunnen bepalen dat nader aan te
duiden stafzaken (voor de rechtbank
Haarlem:
voorzover het delict gepleegd is op
de luchthaven Schiphol) worden
behandeld in Arnhem of Leeuwarden
onderscheidenlijk in Utrecht of
Arnhem.

A. H. van Delden.

¹ Uit: Staatscourant 17 september 2004, nr.
179/pag. 25 1.